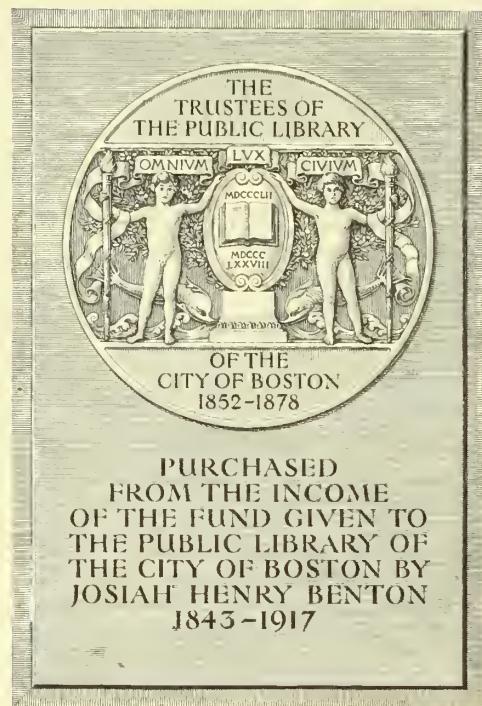

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

Digitized by the Internet Archive
in 2015

<https://archive.org/details/spiegelomweltest00vina>

www.libtool.com.cn

S P I E G E L

www.libtool.com.cn

OM WEL TE

S T E R V E N,

Aanwyzende met Beeltenissen van het
Lyden onses Zaligmaakers

J E S U C H R I S T I

Alles wat een Zieke moet doen om
Gelukkig te Sterren.

Volgens de woorden Exodus 25.

Ziet toe, dat gy het maakt na het voorbeeld. t' geen u op den
Berg getoont is.

Door den

Vader DAVID DE LA VIGNE, Recolet.

t' AMSTERDAM, by

IOANNES STICHTER,

Boeckverkooper, in de Calverstraat, inde
Bergh Calvarie. 1694.

694
L395

www.libtool.com.cn

Spiegel om wel te Sterven.

Het is den menschen gezet eenmaal te sterren, en daar na gevordeld te worden libt Zehn Paul. aan den Hebreen. Cap. 9.
Ziet, en doet na de volgende voorbeelden.

Waakt, en zyt op uw hoede: want gy en weet den dag niet, noch de ure, wanneer gy geroepen zult worden. Mat. 25.

Dewyl het Sterrens-uur aan niemand is bekend,
en dat de Dood ons velt by nachten en by dagen:
Zo wacht haar taller-tyd, en doet na Godts behagen:
Dan kroont uw lerens-lop een vroom enzalig end.

Fig. A.

Iesus zeyde tot zyne Discipelen: Ziet wy gaan op na Ierusalem, alwaar ik gaa sterren, en na drie dagen weder op staan. Mat. 20.

De rlyt, met de welke onze Zaligmaaker na Ierusalem ging, zo haast als de tyd van zyn dood gekomen was, toont met wat yver de geen, die ziek komt te worden, zich moet bereiden om wel te sterren.

Fig. 1.

Iesus ziende dat de uur gekomen was om uyt deze wereld te vertrekken, en tot zyn Vader over te gaan, waschte zynen Discipelen de voeten. Iohan. 13.

Gelyk onze Zaligmaaker, door zyn Apostelen de voeten te waschen, een begin van zyn Lyden maakte, zo is ook de eerste naarstigheyd, welke de Zieke moet aan wenden om zich tot een goede dood te bereyden, zyn ziel door de Biecht te zuyreren.

Fig. 2.

Iesus ziende dat Petrus niet en wilde, dat hy hem de voeten wiesch, zeyde tot hem: Petrus, zo ik u niet en wasch, zult gy geen deel met my hebben. Iohan. 13.

Het dreigement, t'geen onze Zaligmaaker aan dezen Apostel deed, van geen deel in zyn Koningryk te hebben, indien hy niet toeliet dat hy hem de voeten wiesch, geeft den Zieke te verstaan, dat hy zich moet Biechten, om zich te bereyden tot wel te sterren.

Fig. 3.

www.libtool.com.cn

Heere, zei Simon Petrus, wascht my niet alleenlyk de voeten, maar ook de handen en het hoofd. Iohan. 13.

www.libtool.com.cn

Het verzoek,t'geen dezen Apostel aan onzen Zaligmaaker deed,van hem het gantsche lig-chaam te waschen, leert den Zieke, zich niet te vernoegen met een gewoonlyke en byzondere Biecht, maar 'er een algemeene van zyn gantsche lever te doen.

Fig. 4.

Iesus zeyde tot zyne Discipelen: Wascht malkanderen de voeten, gelyk ik u die ge-waschen heb. Iohan. 13.

Onze Zaligmaaker zyn Apostelen de voeten gewaschen hebbende, vermaande hen om ze malkanderen te waschen:t'geen den Zieke te kennen geeft, dat hy zich in zyn ziekte dijkwils moet Biechten, om zich te beter tot de dood te bereyden.

Fig. 5.

Iesus nam het brood, en gedankt hebbende, brak het, en gaf het aan zyne Discipelen, zeggende: Dit is myn Ligchaam. Luc. 22.

d'Instelling van het Heylig Avondmaal door onzen Zaligmaaker, kort voor zyn dood, leert den Zieke, het zelve te ontfangen als een der voornaamste en noodzaa-kelykste gesteldheden om wel te sterven.

Fig. 6.

Iesus nam het brood, en het gezegend hebbende, brak het, en gaf het aan zyne Discipelen, zeggende: Neemt,eet, dit is myn Ligchaam. Mat. 26.

Deze woorden van onze Zaligmaaker tot zyn Apostelen, ten tyde dat hy het Heylig Avondmaal aan hen uytdeelde, leeren den Zieke, dat hy het zelve tot zyn reys penning moet ontfangen, indien hy een gelukkige dood wil verkrygen.

Fig. 7.

Iesus, neemende het brood, brak het, en gaf het aan zyne Discipelen, zeggende tot hen: Doet dit ter gedachtenis van my. Luc. 22.

Onze Zaligmaaker zeggende tegen zyn Apostelen, ten tyde dat hy het Avondmaal ac-hen uytreykte, dat sy onder malkander het zelfde zouden doen, geeft den Zieke te verstaan, dat hy, om wel te sterren,in zyn ziekte het dijkwils moet ontfangen.

Fig. 8.

www.libtool.com.cn

Iesus zeyde tot zyne Discipelen: ik hebbe grootelyks begeert dit Pascha met u te eeten, eer dat ik lyde. Luc. 22.

Dese woorden van enzen Zaligmaaker tegen zyn Apostelen, te kennen geerende de groote begeerte die hy had om het Arondmaal met hen te houden, leeren den Zieke het selve, wan neer hy het niet sacramenteelyk kan doen, oecstelyk te nuttigen.

Fig. 9.

Iesus neemende den drink-beker, en gedankt hebbende, gaf hem aan zyne Discipelen, zeggende: Dit is het Nieuwe Testament in mynen bloede. Luc. 22.

Door deze woorden welken onze Zaligmaaker in d'uytdeeling van het Arondmaal tegen zyn Apostelen zey, verhond hy zich om zyn Testament voor zyn dood te maaken: waar uit de Zieke moet leeren, dat hy ook om zich van een gelukkige dood te verzekeren, het zyne maaker moet.

Fig. 10.

Die het gezien heeft, die heeft het getuygd: en zyn getuygenisse is waarachtig: en hy weet, dat hy zegt het geene dat waar is. Iohan. 19.

Onze Zaligmaaker gewild hebbende, dat Iohannes in de hoedanighed van Notaris, met d'andere Apostelen, uitgezondert Iudas, by zyn Testament zoude weezen: leert aan den Zieke, welken hy moet verkiezen om het maaken van het zyne by te woonen.

Fig. 11.

Iesus, heffende de oogen ten hemel, zeyde: Myn Vader, de ure is gekomen; verheer lykt uwen Zoone, op dat uw Zoone u verheerlyke. Iohan. 13.

De Zoone Godts, bereelende zyn ziel in zyn Testament aan zyn Eeuwigen Vader, laat een schoone les na aan den Zieke, welke hem leert, wat zorg hy in de schik king van zyn laatste wil voor de zyne moet dragen.

Fig. 12.

Iesus zeyde tot zyne Discipelen: ik laat u erfgenaamen van myn Koningryk, gelyk myn Vader het my gelaaten heeft. Luc. 22.

Onze Zaligmaaker, verklaarende zyn Apostelen tot zyn wettige erfgenaamen in het Koningryk van zyn Eeuwigen Vader, leert aan den Zieke hoe hy zich wegen de verdeeling van zyn goederen na zyn dood moet draagen.

Fig. 13.

www.libtool.com.cn

Spiegel om wel te Sterven.

Ziet aandachtiglyk toe, en doet na het Voorbeeld t'geen u op den Berg gegeeven is. Exod. 25.

ziet, en doet na de volgende Beeltenissen.

Iesus zeyde tot zyne Discipelen: ik hebbe u een exemplē gegeeven, op dat gelyker wyls ik gedaan hebbe, oy lieden ook doet. Iohan. 13.

Deze woorden van onzen Zaligmaker tegen zyn Apostelen, tentende als hy zich ter dood bereyde, geven aan de Christenen te kennen, dat zy, om zich teschikken tot wel te sterren, in hun siekte moeten doen t'geen hy hen int'gerol van zyn Lyden geleert heeft.

Fig. B.

Iesus het Arondmaal geeyndigd hebbende, begon een lof-zang te zingen; waar na hy uyt Ierusalēm toog, en op den Berg ging. Iohan. 14.

De lof-zang, dien de Zonne Godts aan zyn Vader zong, om hem te danken wegens het Arondmaal geeyndigd te hebben, leert aan den Zieke, dat hy ook God moet danken voor de gunst, welke hy hem gedaan heeft, met de noodzaakelyke dingen om wel te sterren te voltrekken.

Fig. 14.

Toen Iesus aan den Hof Gethsemane gekomen was, beral hy aan zyne Discipelen al daar te blyven, terwyl hy op den Olyf-berg ging. Mat. 26.

Deze doortocht van onzen Zaligmaker door Gethsemane, met zyn intreede in den Olyf-hof, geven te kennen, dat de Zieke zyn bereyding om wel te sterren moet vervolgen, met zo haast als men geraar in zyn siekte bespeurt, het laatste Olysel te ontfangen.

Fig. 15.

Iesus zyn overige Discipelen in Gethsemane laatende ging in den Olyf-hof, verzeld van Petrus en de twee Zoonen Zebedei. Mat. 26.

Onze Zaligmaker neemende met zich in den Hof Petrus, Iacobus, en Iohannes, zyn Broeder, geeft te kennen, dat de Zieke zich moet bereyden om het Heylig Olysel te ontfangen, door de oeffening der Theologische deugden verbeeld door de genoemde drie Apostelen.

Fig. 16.

www.libtool.com.cn

Iesus biddende zyn Vader, dat de drink-beker van zyn Lyden voorby mocht gaan,
verschynt hem een Engel des Heeren, die hem versterkt. Iuc. 22.

Diesen Engel, die aan onzen Zaligmaaker inden Olyf-hof verscheen, vertroostende en ster-
kende hem in zyn benauwderheid, verbeeld t'geen het Sacrament van het laatste Olysel in de
persoon van den Zieke, die het na behooren ontfangt. wtverkt.

Fig. 17.

Iesus zyn gebed geëindigd hebbende, ging Iudas, en den geenen die hem verzelden, te ge-
moet, hen vraagende: wat zoekt gy lieden. Iohan. 18.

Het gebed t'geen onze Zaligmaaker aan zyn Vader deed, en d'onbeschroomdheid met de
welke hy zyn vrienden teemoet ging, leeren ons, dat het Heylio Olysel den Zieke na de
wille Godts schikt, en hem tegens de Duyrelen versterkt.

Fig. 18.

Iesus zeerde tot de geenen, welke kwamen om hem terangen: Dagelijks was ik met u in den
Tempel en ghe hebt de handen tegens my niet wttoesteken: maar dit is ure ure, ende de macht
der duysternisse. Iuc. 22.

Deze woorden van onzen Zaligmaaker tegen de geenen, die hem zochten om hem kwalyk te han-
delen, geeren ons te kennen, dat het voornaemlyk in dijn des doods van een Christen is dat
de Duyrelen alle hun grootste pogingen aanvinden om hem te bederven.

Fig. 19.

Iesus door den Hoogen-priester wegens zyn leere ondervraagd zynde, antwoordde
hem, dathy altyd intopenbaar, ennooyt int verborgen, geleerd had. Iohan. 18.

Dit antwoord van onzen Zaligmaaker op d'ondervraagingen welken men hem wegens zyn lee-
re deed, leert ons, hoedanig dat vanden Zieke op daanrechting des Duyrels tegens het Geloof
moet wezen te weeten, dat het bekend genoeg is het Geloof van de Katholyke Kerk te zyn.

Fig. 20.

Iesus wierdt wyt het huys van Annas in dat van Caiphas gebracht, welke hem van
Godts-lastering betichtende, hem des doods schuldig oordeelde. Mat. 26.

Gelyk deze Rechter, steunende op de valsche beschuldigingen welken men tegens onzen Zalig-
maaker inbracht, hem des doods schuldig verklaarde; also tracht de Duyrel, vertoonende den Zie-
ke alle zyn zonden, hem wryt te maaken, dat hy alredts tot de eeuwige straffen verdoemd is.

Fig. 21.

www.libtool.com.cn

Pilatus zeide. dat hy gantsch geen schuld des doods in Iesus rond gelyk ook Herodes. aan wie hy hem had gezonden niet gevonden had. Luc. 23.

Demanier op de welke onze Zaligmaaker zich in de tegenwoordicheyd van deze twee Rechters droeg. terwyl zy zyn onschuld verkondigden. leert den Zieke hoe hy zich moet draagen wanneer de Duvel hem met vrede eer en laadtunkendheid zal verzoeken.

Fig. 22.

Pilatus gereed zvnde om Iesus te veroordeelen. ontbood zvn Huyssvrouw aan hem. dat hy zulks niet doen en zoude. dewyl hy rechtraardig was. Mat. 27.

Het verzoek van deze Vrouw aan haar Man om de dood van onzen Zaligmaaker te beletten. geeft te kennen. dat de Zieke noch andere ryandente bestrijden heeft. welken hy moet verwinnen ome een gelukkige dood te verkrygen.

Fig. 23.

Pilatus tot Iesus zeggende. dat hy de macht had om hem ter doodte veroordeelen. antwoorde hem Iesus. dat hem die macht van horen gegeven was. Iohan. 19.

Het antwoord van onzen Zaligmaaker aan dezen Stadhouder. geeft den Zieke te verstan. dat dewyl de dood. daar hy mee gedreugd word. van God komt. hy de zelue moet ontfangen volgens zyn heilige wil.

Fig. 24.

Pilatus deed Iesus grypen en geeselen. en de Krygs-knechten een Doorne-kroon gemaakt hebbende. zetten hem die op t hoofd. Iohan. 19.

Het verwonderlyk geduld. waar mede de Zoone Gods alle de tormenten welken de beulen op zyn persoon oeffenden. verdroeg. moet den Zieke leeren. wat verdultichheid hy in de kwaalen. die zyn ziekte hem veroorzaakt. moet hebben.

Fig. 25.

Zy brachten Iesus beladen met zvn Kruys. op den berg Calvarien. doodts plaats gezeigt. Iohan. 19.

Degemoedigheyd. waar mede onze Zaligmaaker met zyn Kruys tot aan zyn straf-plaats ging. leert den Zieke de standrastigheyd. welke hy in zvn kwaalen moet hebben. tot dat hy ter plaatse van zyn rust komt.

Fig. 26.

www.libtool.com.cn

De Beulen kruysten Iesus tuschen twee Moordenaars, den een aan zyn rechter, en den ander aan zyn slinger zyde. Iohan. 19.

Onze Zaligmaaker ~~welke lieden~~ hebbende dat men hem kruyste, en daar aan blyvende hangen tot dat hy den geest gaf geest den Zieke daar mede te verstaan dat hy om een gelukkige dood te verkringen zich insgelyks moet kruysen, en er den geest aan geven.

Fig. 30.

De Ioden, Iesus beschimpende, zeyden: indien deze de Zoone Godts is, dat hy van het kruys afkomt, en wy zullen in hem gelooven. Marc. 15.

De Zaligmaaker wilde aan het kruys blijven, hoewel de Ioden hem beloofden dat, indien hy er af kwam, zy in hem gelooven zouden. Dit voorbeeld toont aan den Zieke zyn rofsindigheyd, en de standaardheyd welke hy tot aan het eynd van zyn leven in zyn kwaalen moet hebben.

Fig. 31.

Iesus gekruyst zynnde, stond het volk enzag het aan; ende ook de Oversten met haar beschimpten hem. Luc. 23.

Gelyk dit volk in haar ongeloovigheyd rothardde, staande by het kruys van den Zaligmaaker, en beschimpende hem; moet de Zieke hem by zich houden, om hem aan te zien, aan te horen, en zyn schoone lesen int werk te stellen.

Fig. 32.

Terwyl de Ioden Iesus lasterden, zeyde hy: Vader, vergeef het hen, want zy weeten niet wat zy doen. Luc. 23.

Het verzoek t'geen onze Zaligmaaker aan zyn Eeuwigen Vader deed, dat hy t'den geenen, die hem kwaelyk handelden, wilde vergoeren, leert den Zieke, den geener, die hem beleedigt mogen hebben, insgelyks ter vergeeren, en verhoffenis te verzeken, daar hy zich niet behoorlyk tegen mocht hebben gestraagen.

Fig. 33.

Iesus, in zyn grootste benauwdheyd, hofte zyn stem ten hemel, zeggende: Mijn God! mijn God! waarom hebt gy my verlaaten. Marc. 15.

De Zoone Godts, biddende zyn Vader dat hy hem niet en wilde verlaaten, leert den Zieke, God om een goede dood te bidden, door de voorspraak van de Heilige Maagd en d'andere Heiligen, vooral naamenteelk van de geenen daar hy een byzondere derotie voor heeft gehad.

Fig. 34.

www.libtool.com.cn

Een der Moordenaars Iesus biddende aan hem te gedenken, antwoorde hem Iesus :
Heden zult gy met my in het Paradys zyn. Luc. 23.

Deze mildheyd, ~~waar mede de Zonne God~~ zyn heerlykheyd aan dien Moordenaar beloofde,
moet den Zieke grootelyks vertroosten, en hem aanmoedigen tot hem om vergeering van zyn
zonden te bidden, in de hoop dat God hem genade zal betoonen, en hem zyn Paradys geeven.

Fig. 35.

Iesus zeyde : My dorst; en hebbende de gal en den edik geproefd, sprak hy, het is
volbracht. Iohan. 19.

Onze Zaligmaaker klaagde niet zo zeer wegens natuurlyke dorst die hy leed, hoewel ze zeer
gevoel was, als om aan den Zieke te leeren, hoe hy zich moet draagen in de geene die hy sal
lyden, om er zyn voordeel mee te doen, en de geene die hy tot den Hemel moet hebben.

Fig. 36.

Pilatus deed een opschrift aan het Kruys stellen, behelzende int' Hebreeuwisch,
Grieksch, en Latyn : Iesus van Nasareth, Koning der Iooden. Luc. 23.

't Was door een voorzienighed des Hemels, dat men boven het hoofd van onzen stervenden
Zaligmaaker zyn allerheylijsten naam Iesus stelde: t'geen den Zieke leert dat hy al zyn
hoop op d'oneyndige verdiensten van dien allerheylijsten naam moet grondvesten.

Fig. 37.

By het Kruyce Iesu stonden zyne Moeder, ende zyns Moeders zuster, Maria Cle-
ope Wijf, ende Maria Magdalena. Iohan. 19.

Het Evangelie, byzonderlyk aannemende dat de Heylige Maagd by de dood van haar Zoon
tegenwoordig was, geeft den Zieke daar mede te kennen, dat hy zich
aan haar moet richten, op dat zy hem een goede dood bezorge.

Fig. 38.

Iesus roepende met groterer stemme, zeyde: Vader, in ure handen beveele ik mynen
geest; en laatende het hoofd hangen, gaf hy den geest. Luc. 23.

Gelykde laatste woorden van onzen Zaligmaaker waren om zyn geest in de handen van zyn
Vader te beveelen: moet ook de Zieke op zyn verscheyden zyn ziel aan hem
beveelen, en hem bidden, de zelve in zyn armen t'ontfangen.

Fig. 39.

www.libtool.com.cn

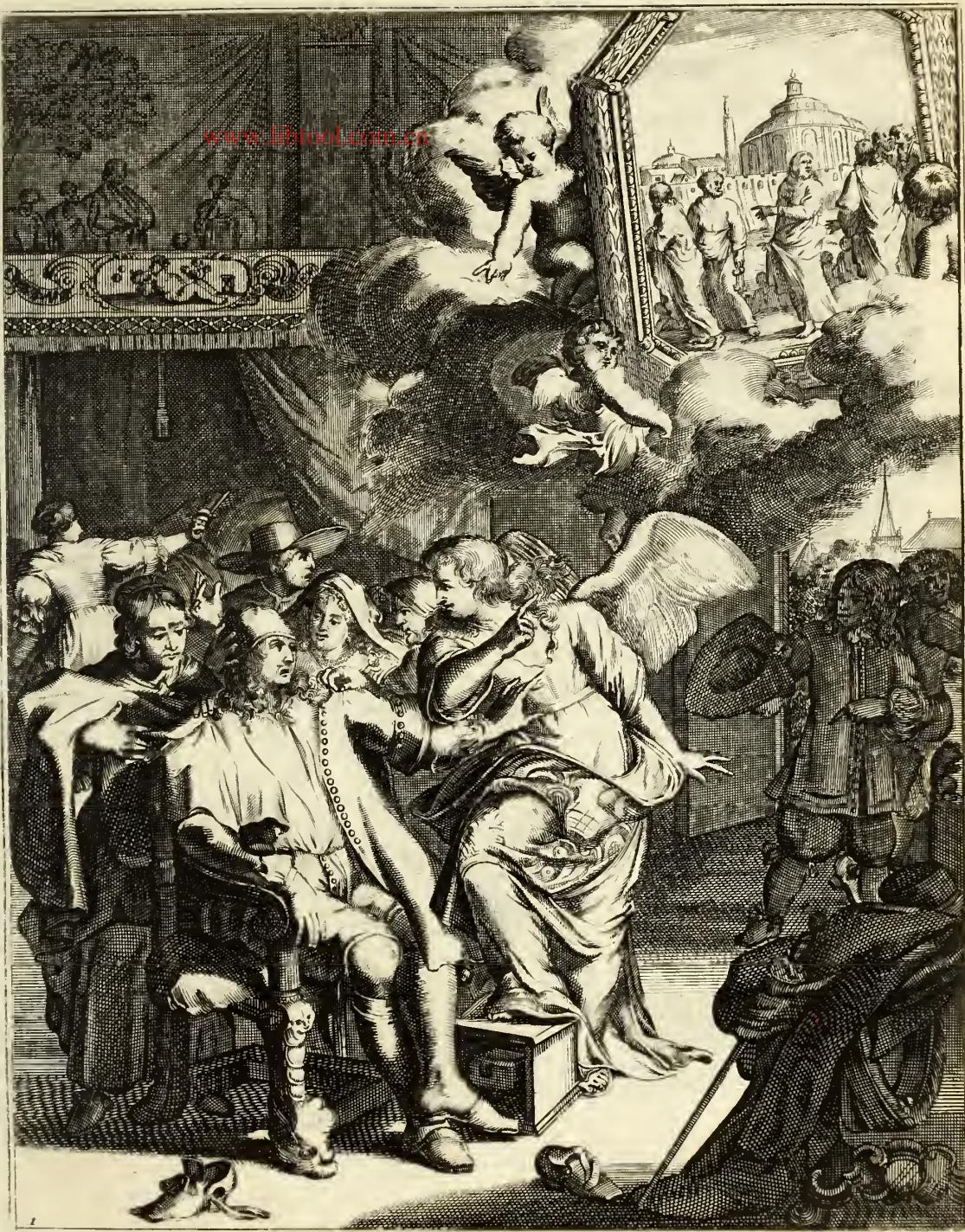
www.libtool.com.cn

STATUTUM EST OMNIBUS
HOMINIBUS SEMEL MORI Hebr:ix

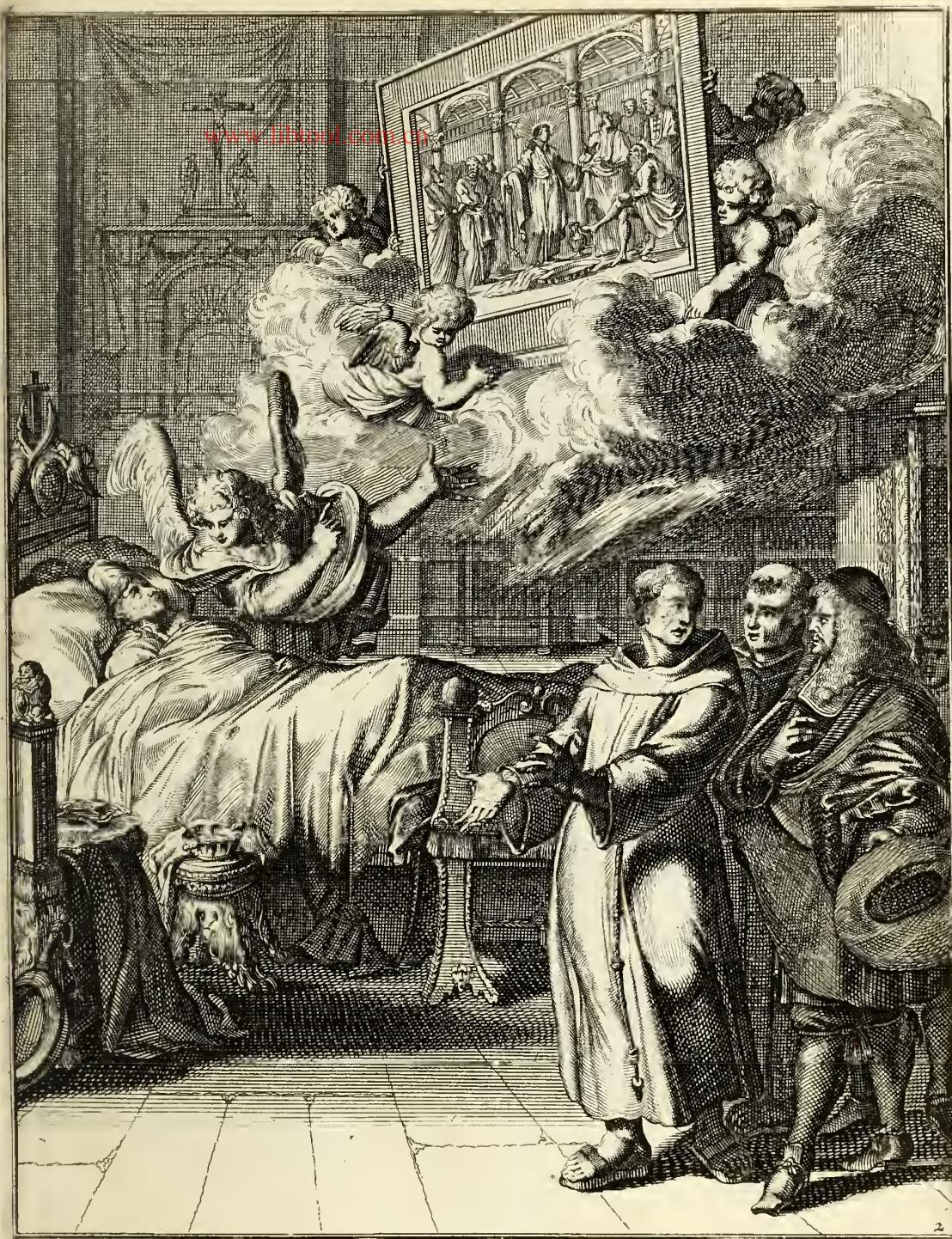

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

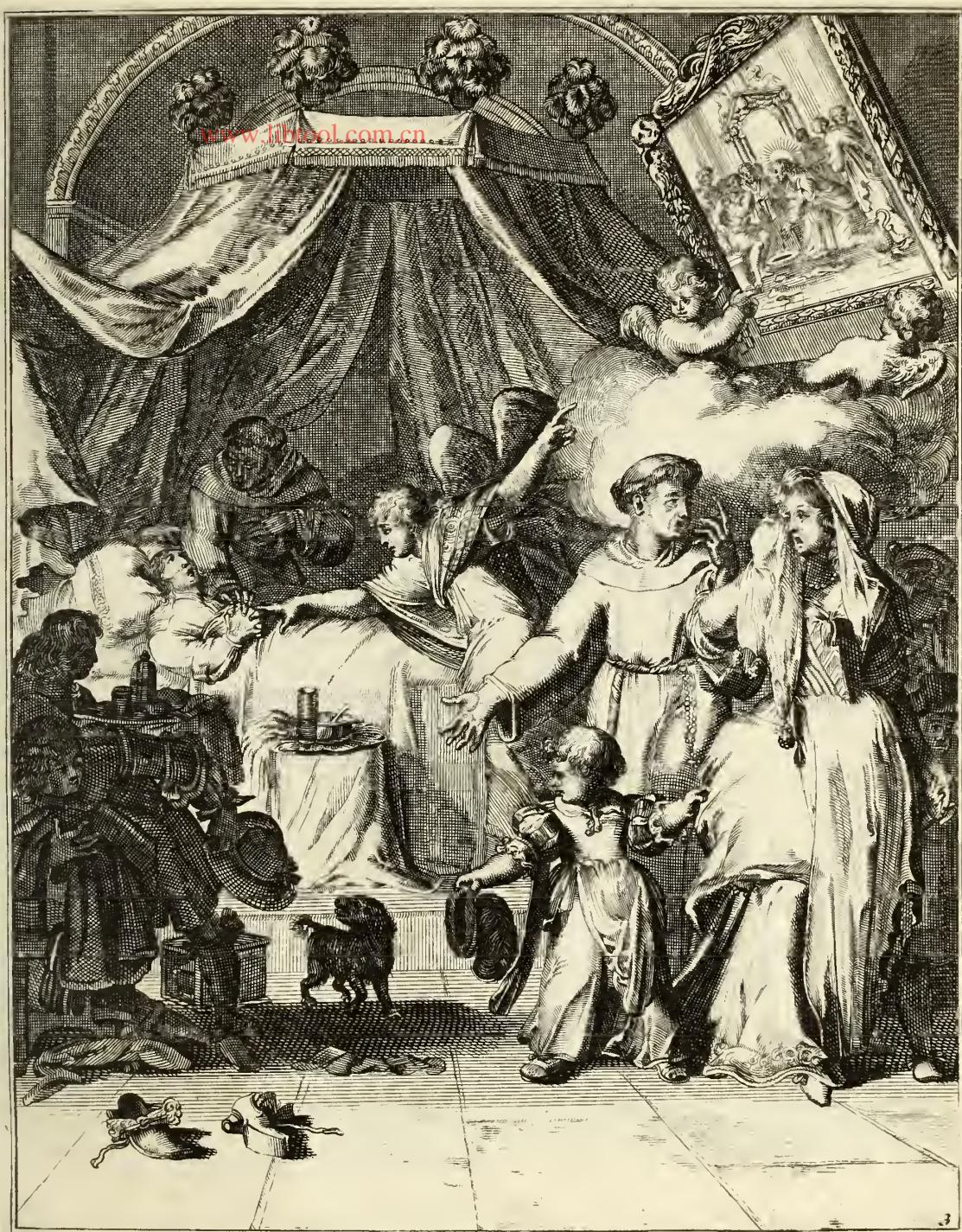

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libpool.com.cn

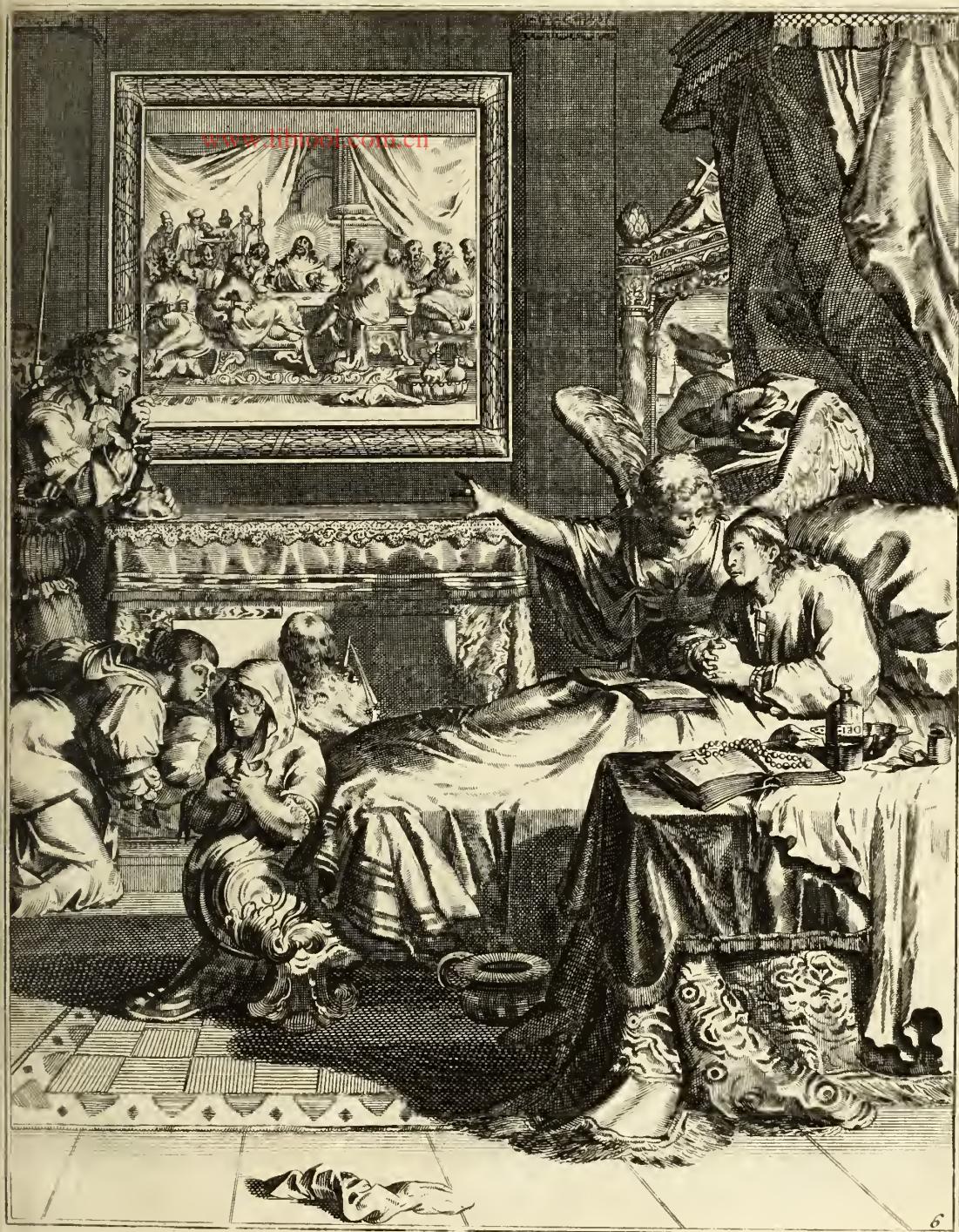

www.libtool.com.cn

www.17wo.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

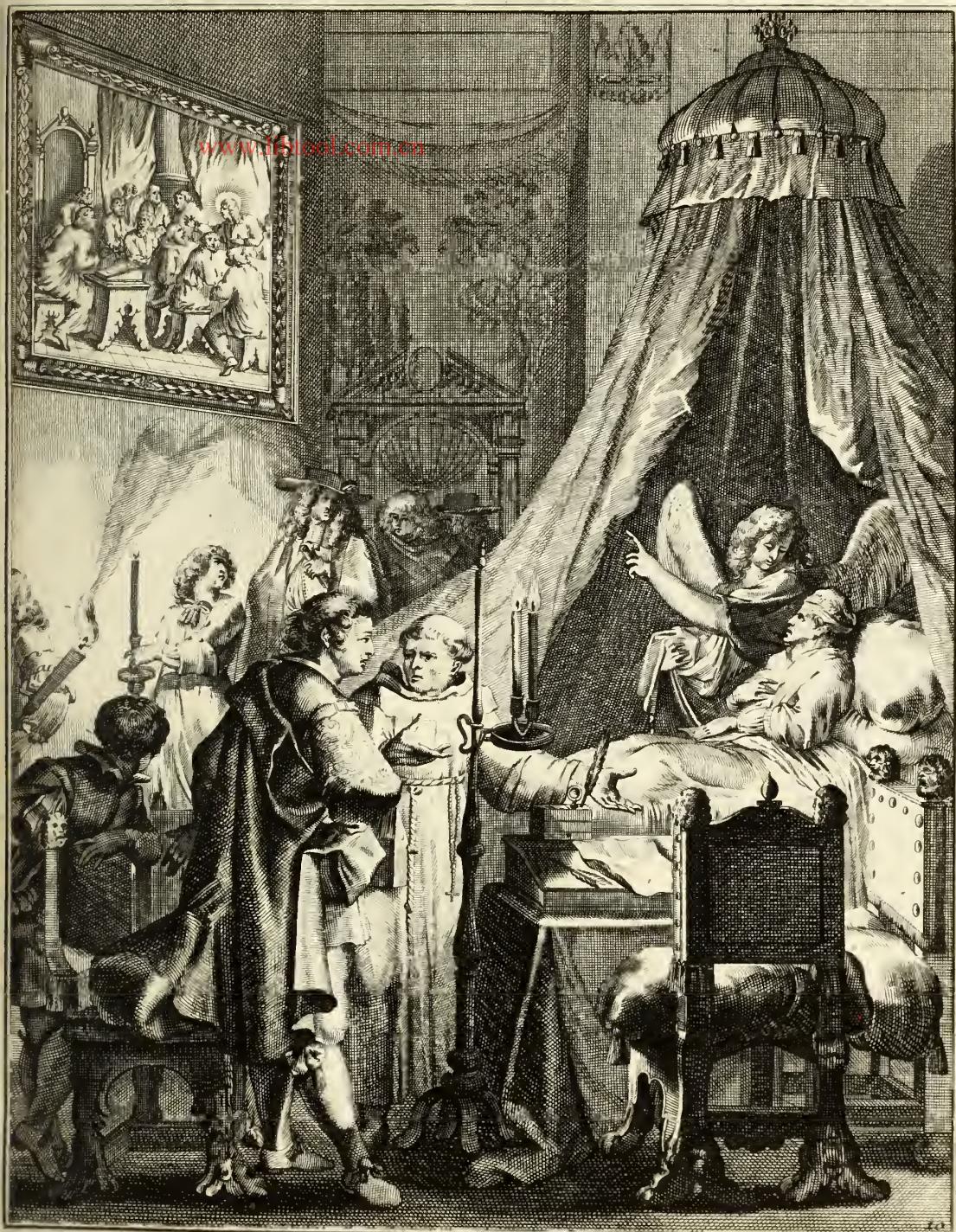
www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.171001.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.jitool.com.cn

www.libtool.com.cn

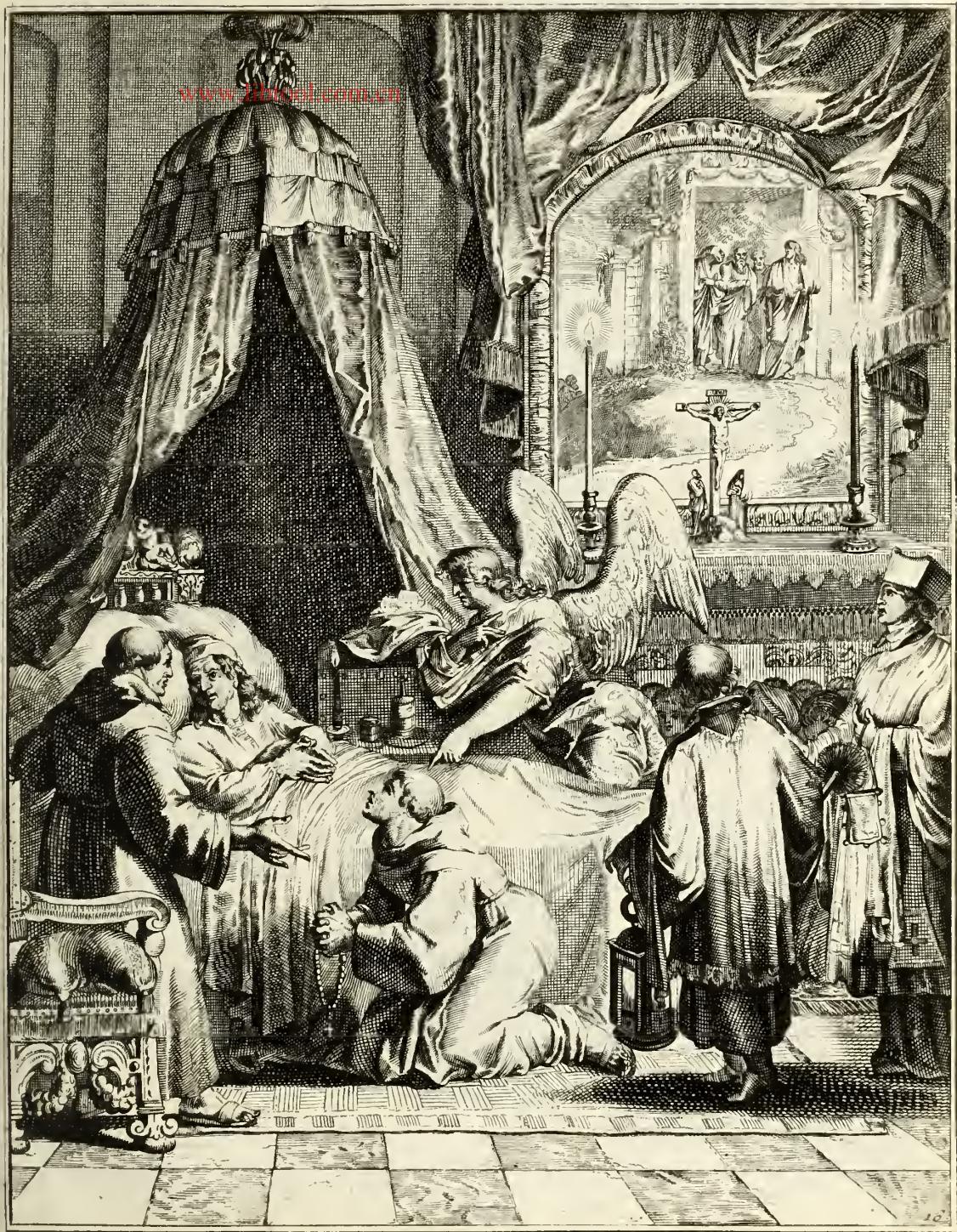
www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libriantico.com

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libriantico.com

www.libtool.com.cn

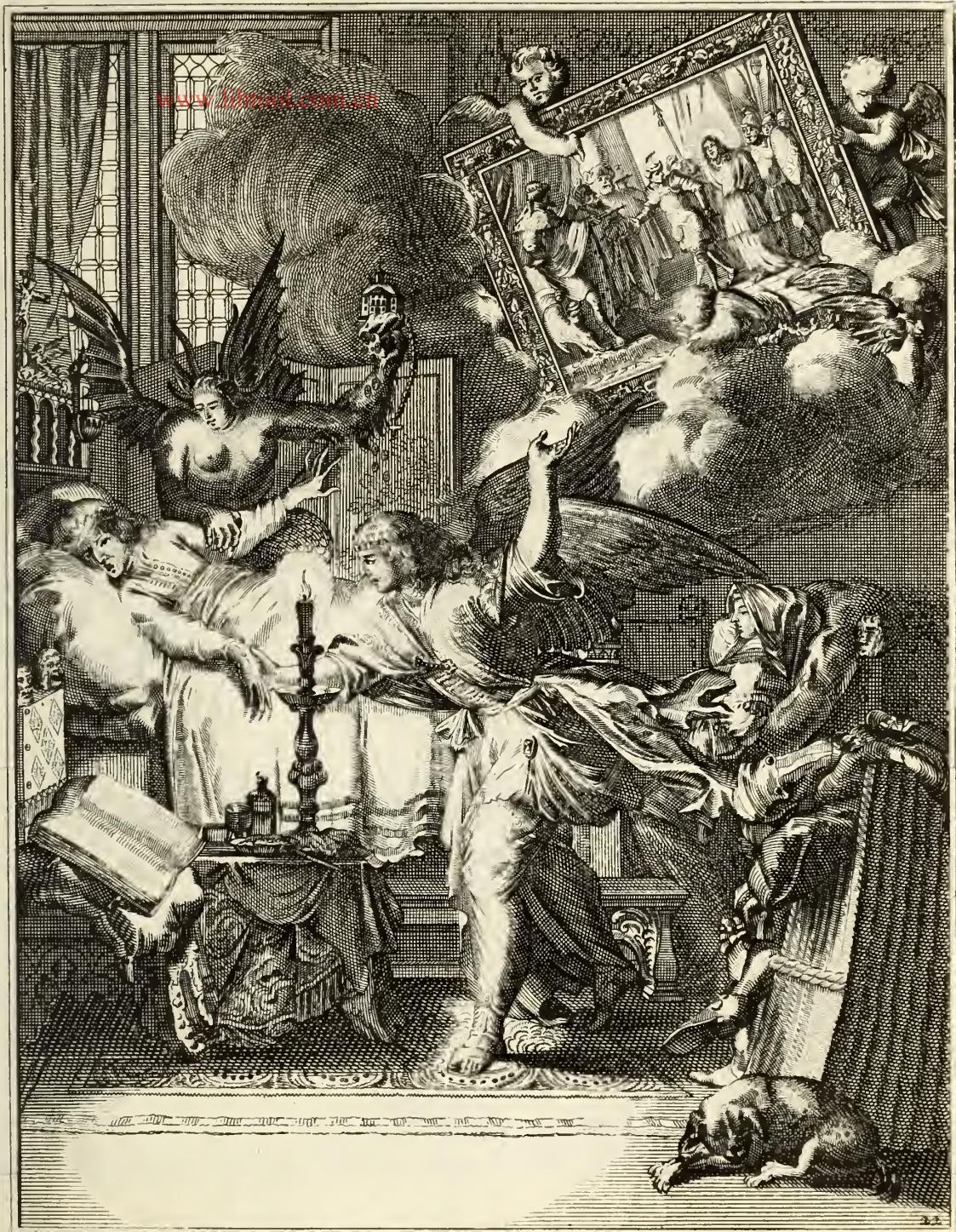

www.libtool.com.cn

www.k6libra.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

Spiegel om wel te Sterven.

Waar in de Zicke die niet en kan lezen. zien zal wat hy moet volgen om gelukkig te sterren.

Ziet en doet na de volgende Voorbeelden.

Christus heeft ook eens voor de sonden geleeden. hy rechtreerdig voor de onrechtveer, die op dat hy ons tot God soude brengen. eerste Zendb. Petri Cap. 3.

Ziet hier. o Christen! uwen God
Aant Hout des Kruys gehegt met spot
Door't Ioodendom, verswikt in zonden.

Hier overwint hy Helen Dood.
Om u te redden uit den nood.
Als gy zult zyn vanit Aardsch onthonden.

Fig. C.

Iesus zeyde tot de Vrouwen. die hem volden. gy Dochters van Ierusalem. en weent niet over my. maar weent over uzelven. Luc. 23.

Onze Zaligmaaker tegendeze godvruchtige Vrouwen zeggende. dat ze niet en zouden schreyen over zyn sterren. maar eer over dat zy int leeven bleeven. geeft den Zicke daor mede te verstaan. dat hy zich niet en moet bedroeven over zyn dood. den wy lzechem tot een beter leven leyd.

Fig. 27.

Mengaf Iesus gemyrrheden wyn te drinken. en dien geproefd hebbende. wilde hy hem niet neemen. Marc. 15.

Onze Zaligmaaker zich vernoegd hebbende met den wyn. dien men hem aan boord te proeven. zonder hem te willen drinken. geeft den Zicke te verstaan. dat wanneer hy hulp middelen tot de verlichting van zyn kraalen gebruikt. hy altyd meer zorg moet dragen voor de behoudenis van zyn ziel als voor de gezondheyd van zyligchaam.

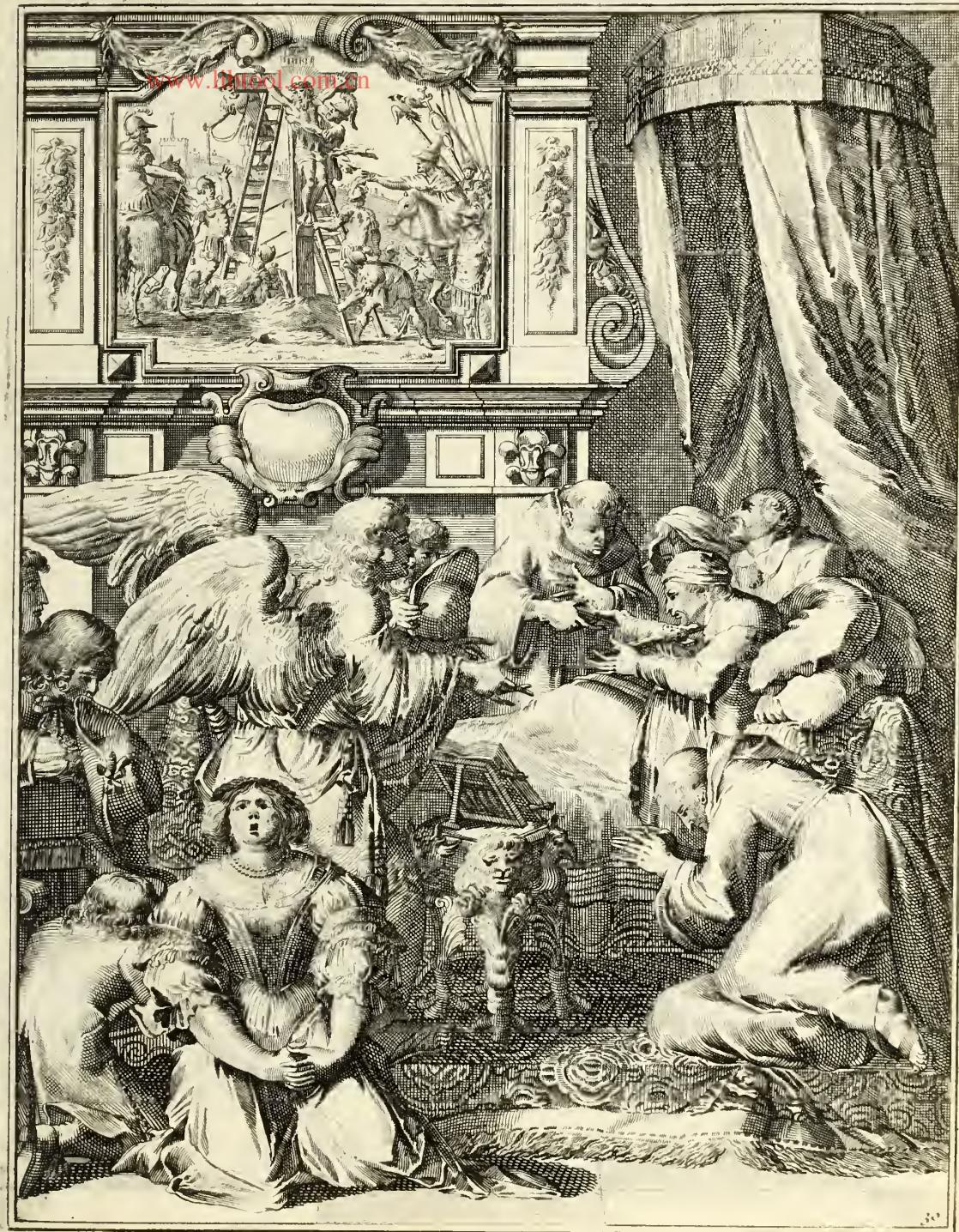
Fig. 28.

De Krygs-knechten onthlootten Iesus. tot zelfs zyn rok zonder naad. werpende het lot aan wien ze zou toe behooren. Iohan. 19.

Deze gansche onthloeting. welke onze Zaligmaaker toliet dat men aan hem van alle zyn klederen deed. tot zelfs het gewaad tijeen hem het lieftste was. moet den Zicke tot een voorbeeld verstrekken van den afstand. dien hy van alle dingen. ia zelfs rande meest geliefden moet doen.

Fig. 29.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

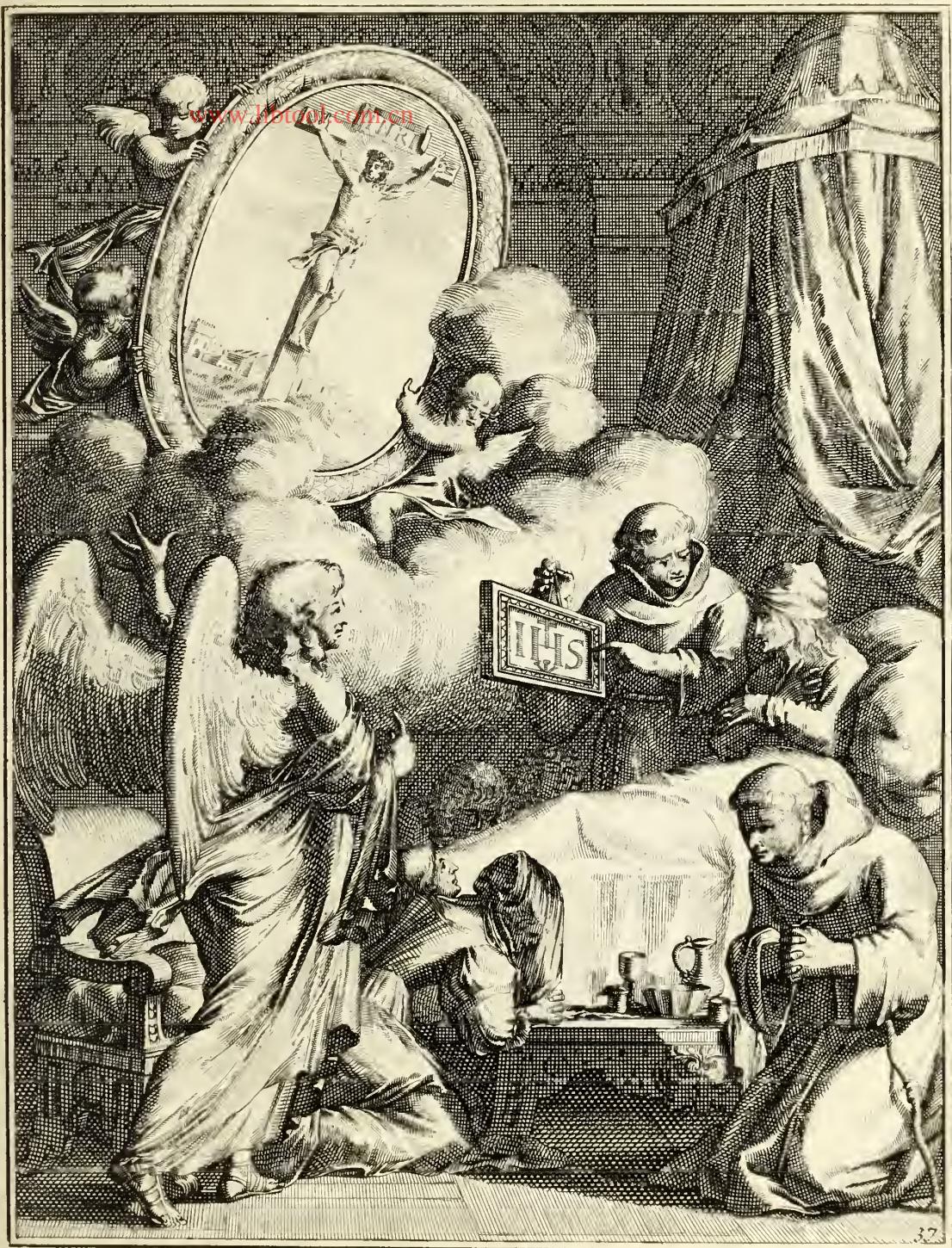
www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

Myioctonus maccerae

15673

4689

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

